

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D.Șușchevici)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I.Țurcan, V.Cotorobai, M.Anton)

ÎN C H E I E R E

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Dorel Țurcan

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dorel Țurcan împotriva lui Iurie Moșoi cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și restituirea bunurilor materiale,

împotriva încheierii din 7 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Dorel Țurcan,

constată:

La 19 aprilie 2013, Dorel Țurcan a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Iurie Moșoi cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și restituirea bunurilor materiale.

Prin hotărârea din 15 ianuarie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea, încasându-se de la Iurie Moșoi în beneficiul lui Dorel Țurcan suma de 4000 de euro cu titlu de împrumut, 1780 de euro cu titlu de penalitate, 120 de euro cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 5900 de euro sau echivalentul în lei MD, conform cursului de referință al BNM la data executării hotărârii.

A fost obligat Iurie Moșoi să restituie lui Dorel Țurcan 5820 kg de miere de albini, 138 stupi pentru albini, 111 suporturi de metal pentru stupi de albini, 60 de căptușeli pentru stupi, 420 rame pentru stupi și 132 faguri de ceară.

A fost încasată de la Iurie Moșoi în beneficiul lui Dorel Țurcan suma de 2710 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

A fost încasată de la Iurie Moșoi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3321,84 de lei.

La 22 mai 2014, Iurie Moșoi a declarat apel împotriva hotărârii din 15 ianuarie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii primei instanțe, trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 8 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost repus în termen apelul declarat de către Iurie Moșoi, casată hotărârea din 15 ianuarie 2014 a

Judecătoria Centru mun. Chișinău și remisă cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La 19 aprilie 2016, Dorel Țurcan a depus cerere de chemare în judecată concretizată, solicitând admiterea acțiunii, încasarea de la Iurie Moșoi în beneficiul său a sumei de 4000 de euro cu titlu de datorie, 1780 de euro cu titlu de dobândă procentuală și 120 de euro cu titlu de comision, obligarea în mod solidar a lui Iurie Moșoi și Vitalie Ciofu să-i transmită 5820 kg de miere de albine, 138 de stupi de albine, 111 suporturi din metal pentru stupi, 60 de căptușeli pentru stupi, 420 rame pentru stupi, 132 faguri de ceară, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 15 iunie 2018, Dorel Țurcan a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dorel Țurcan, comunicându-i apelantului despre necesitatea prezentării valorii bunurilor: 5820 kg miere de albine, 138 stupi de albine, 111 suporturi din metal pentru stupi, 60 căptușeli pentru stupi, 420 rame pentru stupi, 132 faguri din ceară, pentru stabilirea valorii acțiunii și a cuantumului taxei de stat ce urmează a fi achitată la declararea apelului, stabilind un termen de 30 de zile din momentul recepționării încheierii. A fost explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

La 3 noiembrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Dorel Țurcan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru, în care a indicat valoarea bunurilor ce constituie obiect al litigiului.

La fel, la data de 3 noiembrie 2018, Dorel Țurcan a depus, prin intermediul Oficiului Poștal, cerere de retragere a pretenției privind obligarea lui Iurie Moșoi și Valeriu Ciofu de a-i transmite 5820 kg de miere.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Dorel Țurcan împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru.

La 15 ianuarie 2019, Dorel Țurcan a declarat recurs împotriva încheierii din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia și soluționarea problemei în fond sau restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 27 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Dorel Țurcan, casată încheierea din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de către Dorel Țurcan împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Dorel Țurcan împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoria Chișinău sediul Centru.

La 24 mai 2019 Dorel Țurcan a declarat recurs împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 26 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul lui Dorel Țurcan, casată încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 7 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către Dorel Țurcan împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

La 2 ianuarie 2020 prin intermediul Oficiului Poștal, Dorel Țurcan a declarat recurs împotriva încheierii din 7 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel și soluționarea prin decizie problema în fond.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a ignorat decizia din 26 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, și a restituit cererea de apel exact pe aceleași temeuri. Mai mult ca atât, instanța de apel nu s-a expus asupra capătului de cerere de renunțare la acțiune depus de către Dorel Țurcan și nu s-a expus asupra mărimii taxei de stat care urma să fie achitată, contrar prevederilor art.87 alin.(2), art.88 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Iar, potrivit art. 116 alin. (1), (3), persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza Tricard vs Franta, hotărâre din 10 iulie 2001, §29, cauza Nicolae Popa vs România, hotărâre din 9 decembrie 2014,

§16, cauza Tence vs Slovenia, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărâre din 3 aprilie 2008, § 41, cauza Ustimenko vs Ucraina, hotărâre din 20 octombrie 2015, §47).

Colegiul atestă că, Dorel Țurcan a depus recurs împotriva încheierii din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la 02 ianuarie 2020.

Colegiul constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 11 decembrie 2019, dată la care Dorel Țurcan a recepționat prin poștă electronică încheierea din 07 noiembrie 2019 a instanței de apel la adresa: ttmp@mail.ru (f.d.10-11, vol.III).

Contrar prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, instanța învederează că recursul a fost înregistrat la oficiul poștal abia la 02 ianuarie 2020 (f.d.23, vol.III).

Prin urmare, Dorel Țurcan nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 02 ianuarie 2020 să depună o cerere de recurs, odată ce cunoștea despre existența actului judecătoresc contestat (a se vedea cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Instanța de recurs mai notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop

legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de Dorel Țurcan împotriva încheierii din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹alin. (1) lit. a) și alin. (2) ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Dorel Țurcan cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Dorel Țurcan împotriva încheierii din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dorel Țurcan împotriva lui Iurie Moșoi cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere și restituirea bunurilor materiale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru